

prispevek za učila pa 20 K. K vpisovanju je prinesli krstni oz. rojstni list in zadnje izpričevalo. Vpisuje se lahko tudi pismenim potom. Vsa nadaljnja pojasnila daje ravnateljstvo zavoda.

Politične vesti.

Iz narodnega predstavištva. Nadaljuje se razprava o volilnem zakonu za narodno skupščino. Glede števila poslancev se hočejo zediniti, da pridi na 30 tisoč prebivalstva po 1 poslanec. Slovenija je razdeljena v 3 volilna okrožja: Ljubljana s 3 poslanci, ostalo Kranjsko in Štajersko z našo Koroško in Prekmurjem, največje volilno okrožje v vsej kraljevini.

Boj za čistost volitev in enakost vseh pri njih. Bistvo demokratizma ni samo v tem, da se razširi volilna pravica na vse sloje, nego morda še večja v tem, da smejo volilci voliti res po svojem prepričanju, prosto in svobodno, brez zunanje nasilstva. Kdo se ne spominja več volitev na Hrvaškem, kjer so madžaronske vlade napele vse svoje sile, dovoljene in nedovoljene, da prodro njihovi kandidati. Stranke, med njimi v prvi vrsti demokratska, ki jim je res za čistost volitev, hočejo zato vsprejeti v volilni zakon tudi točko, naj bi nikdo ne izrabljaj pri volitvah svoje uradne moči, moči, ki mu jo daje njegovo službeno mesto, ker mu tam ne sme nikdo ugovarjati, smo si torej neenaki. Zato ne bi smeli uradniki v svojih uradih agitirati pri strankah, ker morajo vršiti svoje uradniške posle pravično, popolnoma nepristransko, brez ozira na politično prepričanje svojih strank. Ne smeli bi pa niti duhovniki izrabljati cerkve v politične namene, ker tudi oni so v svoji službi oznanjevalci vere za vse vernike, naj bodo ti tega ali onega političnega pripričanja. In tako je edino prav!

Umorjeni Esad paša je bil pravi voditelj svojega albanskega ljudstva. Zato ni mogel biti prijatelj niti Italiji, niti Nemčiji, za katero je delala tudi bivša Avstrija, ki sta gledali le nato, kateri se posreči zagospodovati v Albaniji. Hotel je svobodo svoji domovini, zato ni čudno, da je bil prijatelj svojim sosedom Srbom in Grkom, ki so se tudi borili za svojo svobodo proti istim sovražnikom. Srbi se hvaležno spominjajo uslug pri svojem umiku čez Albanijo.

Nova italijanska vlada pod Giolitijem. S političnim zločinom nad Esad Pašo, ki je bil umorjen iz političnega sovraštva italijanskega proti Albancem, se začena doba nove italijanske vlade. Značilno je to za njo. Cesar ne morejo doseči po poštenem potu, hočejo dobiti z zločinsko roko. Albanci naganjajo Italijane s svojega ozemlja, zato jim ti umore njihovega voditelja. Tudi jadransko vprašanje hoče nova vlada rešiti nasilno. Ne bo nam ostalo drugega, da tudi mi posnemamo Albance in Črnogorce in s silo preženemo zavratnega soseda z naših tal.

Meščanske vlade. V avstrijski kakor v nemški republiki so od poloma sem vladali socijalni demokratje združeni z meščanskimi strankami. Nove volitve pa niso bile za vladajoče socijalne demokrate tako ugodne. Zato se sedaj upirajo, dalje sodelovati v vladi. Rajši bi prepustili vlado zopet meščanskim strankam, sami se pa omejili na kritiko v opoziciji. Vendar pa v teh težavnih razmerah nima nobena stranka posebnega veselja, da bi prevzela vodstvo državnih poslov in vso odgovornost. Zato se povsod čujejo glasovi, naj bi prevzeli vlado ne toliko razni strankarji, nego bolj strokovnjaki in izvežbani, zanesljivi politiki.

Sline se jim cede po naših krasnih, bogatih krajih. V predzadnji številki smo že pisali, da prostovoljni in neprostovoljni „izgnani“ Nemci po Gradcu in tam okolu zopet začejajo oči obračati proti jugu, proti našim pokrajinam. Dokler so med nami živeli, so sicer vedno zabavljali črez nas in se čutili skoro nesrečne, da so morali med nami živeti in služiti. Ko pa so sedaj med svojimi pristni-

mi bratci, pa nas nikakor ne morejo več pozabiti. Gotovo jim njihovi očetje in matere, pa bratje in sestre, ali otroci in drugi znanci poročajo, da živimo pri nas skoro kakor v obljubljeni deželi. Zato pa v svoji tevtonski zvestobi rohne in prisegajo, da hočejo naše kraje zopet odrešiti — za se. Ne gredo jim pač iz spomina časi, ko so oni tod po naših lepih in bogatih krajih gospodovali in paševali, pa se mastili, Slovenci pa jim hlapčevali in delali za nje pa se morali zadovoljevati z drobtinami z njihovih bogato obloženih miz.

Nasilja in grozovitosti na Madžarskem. Madžarska je postala dežela, v kateri skušajo razne radikalne stranke osrečiti novo državo. Poskusili so to komunisti, rdeči teror (strah), napravili so velikanske dolgove, uničevali s silo svoje nasprotnike in dosegli s svojo strahovlado, da so morali oditi. Prišel je na njihovo mesto beli teror, o katerem pa pišejo inozemski listi, da je še hujski nego rdeči teror. Ropanje, ubijanje spremlja to vlado. Kako grozno se godi na Madžarskem, sklepamo lahko že iz tega, ker je mednarodna zveza industrijskih in obrtniških zadrug proglasila obči bojkot Madžarske. Ne po pošti, ne po železnici ali drugače ne sme nič na Madžarsko, nič z Madžarskega. Odrezati hočejo Madžare od vsega sveta, ako ne opuste svojih madžarskih navad, ki so menda še hujske od turških.

Milijonsko poneverjenje na Madžarskem. Ministrijalni tajnik Jelinek je izginil iz Budimpešte z ogromno vsoto 450 milijonov kron. Oškodovanih je kakih 1500 oseb in zavodov, ki so sedli Jelineku na limanice ter mu zaupali tolike vsote, da z njimi napravi zanje dobre kupčije. Pristno madžarsko!

Društvene vesti.

Izlet podružnice „Slov. plan. družbe“ v Rogatcu. Podružnica „Slov. plan. družbe“ v Rogatcu priredi v nedeljo dne 4. julija 1920 izlet na Donačko goro. Zbirališče izletnikov bo pri sv. Juriju, gostilna Mikuš, odkoder bo odhod na goro ob 4. uri popoldne. Na gori se proslavi god slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda s petjem, kresom in umetalognjem. Ljubitelji narave dohrodošli!

Razno.

Cesar Viljem skušal pobegniti. Iz Haaga poročajo, da je bivši nemški cesar Viljem, ki je interniran v graščini Doorn, hotel 9. tm. zvečer pobegniti. Podkupil je strežaje in enega uradnika na grajščini. Neki nemški častnik je mislil priti po njega z aeroplanom. Oblasti so za nakano pravočasno zaznale in dale aretirati strežaje in uradnika. Odslej sme Viljem zapustiti stanovanje samo na izrecno dovoljenje stražnika.

General — morilec. Prd dunajskem sodiščem se zagovarja zaradi zločina večkratnega umora bivši avstrijski general Lütgendorf. Obtožen je, da je aprila meseca leta 1915, dal kot komandant 7. divizije pred Šabcem z bajoneti umoriti tri vojake, ki so v vinjenem stanju ob Savi streljali v zrak. General zagovorov teh treh vojakov ni hotel poslušati, in jih je velel kar na mestu prebosti z bajoneti.

Kako dolgo traja draginja po vojnah? Po veliki odločilni bitki v napoleonskih vojnah pri Waterloo l. 1815 je trajalo naraščanje cen 8 let. Nemško-francoska vojna leta 1870/1871 je povzročila splošno svetovno draginjo, ki je trajala pet do šest let. Potemtakem bi sedaj, če bodo cene začele res padati, pomenilo to najhitrejše konsolidiranje glede cen po vojnah.

Občeslovensko obrtno društvo v Celju razglašja, da ima v zalogi sledeče vrste železo: štirioglato železo 13, 15 mm, okroglo železo 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 19, 24 mm, ploščnato železo 20x4, 20x5, 22x6, 24x4, 24x5, 24x7, 28x5, 28x8, 35x9, 40x7, 40x10,

45x9 mm, valjenec I/15, I/20, III/25. Železo se bo začelo izdajati po 25. juniju ter se interesenti pozivljajo, da svoje potrebščine prijavijo tajništvu gornjega društva. Istotam je v zalogi tudi mizarski klej in fini spirit.

Obrtniški izlet na Koroško, ki je bil prvotno določen za 27., 28. in 29. junija, se mora preložiti zaradi regentovega obiska v Slovenijo. „Vseslovenski obrtniški tabor“ torej začasno odpade, ostane pa na našem programu do izvršitve. Priprave za ta veličaven obrtniški shod se vodijo naprej in se bo čas shoda pravočasno objavil. Občeslovensko obrtno društvo v Celju.

Novi kolki. S 16. junijem so se vpeljali novi kolki v dinarski veljavi po 100, 50, 40, 30, 24, 20, 16, 12, 10, 8, 5, 4, 3, 2 in 1 dinar in po 60, 50, 40, 30, 20, 10, 5 in 2 para. Kolki v kronski veljavi so s tem dnem razveljavljeni. Če bi se ti kolki po 16. juniju uporabljali, bi se dotična pisma, spisi, računi itd. smatrali kot neveljavni in bi se porabljaljoča stranka kaznovala s trikratnim, desetkratnim ali petdesetkratnim zneskom.

Naročba.

Komur smo dozdej pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika.

Izjava.

Jaz **Andrej Vidovič**, izjavljam, da je bila moja obdolžitev, da se vinski trgovec g. Vinko Stoklas ml. v Leskovecu poslužuje krivične posode, brez podlage, in to obžalujem.

Ptuj, dne 28. maja 1920.
Andrej Vidovič.

Pekarijo iščem v najem. — Cenjene ponudbe na **Otto Arsen-schek, Rokov hrib, Šmarje pri Jelšah.**

Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje
NA BREGU PRI PTUJU
SPREJME

več usnjarjev oz. drugih delavcev.
Zglasite se v tovarni na Bregu.

GRAMOFON za gostilno v dobrem stanju s 25 ploščami se proda. Naslov pove uprava lista.

Lepo posestvo z novo zidano hišo, obstoječe iz 2 oralov njiv, 2 oralov vinograda, 2 oralov gozda in 1 orala sadonosnika. Cena 70.000 K, 50.000 se plača takoj, ostanek na obroke. Kje, pove **FRANC POŽGAN**, pos., Popovci, pošta Sele pri Ptuj.

UČENEC

iz dobre hiše in dobrimi šolskimi izpričevali se sprejme v trgovini **Anton Tiršek, skladišče poljedeljskih strojev in orodja, PTUJ.**